

«Tothom m'ho deia: això que em contes per què no ho escrius?»

Entrevista

Arturo Gaya Iglesias, músic, periodista, mestre de cant popular i activista, publica 'Ectic fent història', on fa un retrat d'un temps a partir de les seues vivències

QUIMO PANISELLO GAMUNDI
TORTOSA

Com qui escampa tots los papers d'una vida damunt la taula per mirar d'entendre-la, Arturo Gaya Iglesias (Tortosa, 1956) cus una crònica feta a partir dels seus records. Un viatge per una època efervescent que mos va presentar sota el títol d'*Ectic fent història* (Cossetània Edicions), los primers dies de novembre. A Arturo, que encara avui en dia no para en torreta, el fa decidir a mirar enrere la frase que tothom li deia: «això que m'has contat per què no ho escrius?». Mentre conversem sobre el que s'ha decidit a publicar, li pregunto també sobre algunes persones que segons lo meu parer han estat cabdals.

La mare, Paquita Iglesias.

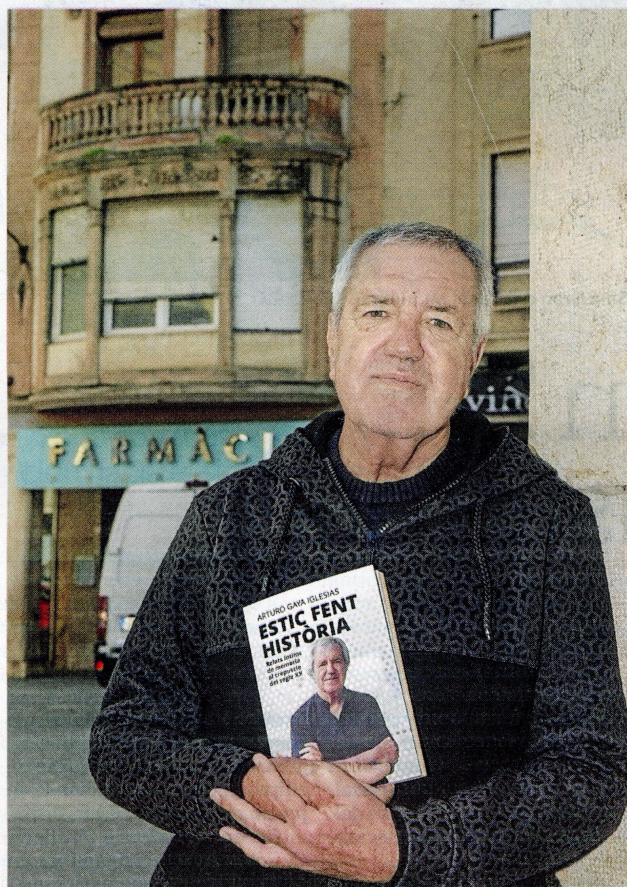
Ma mare era nòmada, va nèixer a la Granja d'Escarp, a Lleida, ja que son pare era un farmacèutic que anava als pobles on no n'hi havia. Després de voltar molt va fer cap a Tortosa, a l'Antiga Farmàcia del Doctor Gamundi, davant del Mercat.

Lo cosí, Pipo Iglesias.

Fill d'un germà de ma mare, com que era músic era el meu ídol i jo volia ser com ell. L'any 1977 me va estirar i em va convèncer per a cantar, i així vaig començar la meua aventura dalt dels escenaris, amb lo nom de La Cucafera. Vam ser els últims de la Nova Cançó i inclús vam guanyar un premi, Cançó 83, gràcies a «Lesmorzar» i altres cançons.

L'amic, Xavi Borràs.

Ans de nèixer ja mos coneixíem de quan les nostres mares xerraven i es distreien ben embarassades: Xavi i jo mos portem 4 dies. De menuts vam jugar amb una bona colla de xiquets pels voltants de la plaça dels Farols. Després mos vam retrobar a l'època universitària a Barcelona, on mos veíem molt i baixàvem junts a Tortosa on participàvem en la vida cultural del Casal Tortosí, com a socis del Club Universitari. A principis dels 90, Xavi i Robert Pujol «Beto» van crear el xou ferroviari «Torna el Carrilet». I és en

Arturo Gaya Iglesias amb un exemplar del seu últim llibre, davall la balustrada de la casa on va nèixer. FOTO: JOAN REVILLAS

este espectacle, empès per Xavi, on va nèixer el meu personatge de Quico el Celio, com un cuguet a qui quasi atropella el Carrilet.

Lo músic, Jordi Fusté.

La seua incorporació com a Evaristo Fusté, lo Mut de Ferreries, va ser essencial per a la trajectòria musical del grup. Però abans ja havíem estat junts en aventures de la moguda tortosina, com lo conjunt Vapor Anita o després Lontainers, amb qui vam gravar el disc *No sé si vull ser gran*. A l'època de la Movida mos vam atansar a Madrid amb lo grup Delirios... cantant en castellà en un intent de deixar la nostra empremta dins lo pop espanyol, i també per a cercar dis-

cogràfica, que al final vam trobar a Barcelona, *Justine Records*, amb qui vam gravar *Un cierto desencanto entusiasmado*.

La sòcia, Susa Tomàs.

Va ser la meua companya durant uns anys molt intensos, amb molts fronts oberts: vam tancar els últims anys de La Cucafera, vam crear el grup d'animació La Baldufeta i després Lontainers, vam gestionar la cooperativa La Finestra i, dintre d'esta, lo Festival de Teatre de Tortosa.

Lo col·lega, José Luis Villa.

Tal com dic al llibre, mos teníem vistos, però el retrobo quan al festival de Teatre se va apuntar a treballar a la «brigadilla» que

aixecava cada edició; després ja va entrar a l'organització i mos vam fer molt amics. Vam obrir el bar La Finestra juntament amb Susa i Rosa Chavarría, vam treballar junts a Ràdio Tortosa (RNE), però el que mos va unir més va ser encetar junts l'aventura de dirigir l'*Ebre-Infornes*, transferit d'una manera valenta i generosa pel seu fundador, Pepe Bayerri Raga.

L'últim hippy, Toni Cardona.

La Finestra era un imant per a gent amb inquietuds i per allà es van atansar, entre molts altres, Toni Cardona i Sito Subirats, que malgrat ser d'una altra generació se van fer dels nostres. Gràcies a ells vam poder utilitzar el tortosí correctament al setmanari *Ebre-Infornes*. Com a músic, Toni va tocar la bateria amb Lontainers, i vam compartir moltes xerrades on jo li parlava de Víctor Jara, i ell me va ensenyar qui era Germán Coppini.

Lo retratista, Paco Espinach

Es va crear una amistat molt gran quan lo vaig conèixer com a bon amic de Jordi Fusté, ja sent un bon artista. Va ser el fotògraf de referència dels Quicos i de moltes altres històries: no m'ha dit mai que no.

La màner, Elena Maureso.

És la companya de la meua vida. I en un moment en què vaig haver de prendre decisions importants i arriscades, ella va estar al meu costat. I crec que quan t'enfrontes amb este tipus de decisions, en funció de quina persona tens al costat, tires cap a una banda o tires cap a l'altra.

Lo pare, Arturo Gaya Monclús.

Un cop vas escrivint dius «i això on ho aturo». I és per esta raó que decideixo posar la puntada final del llibre just quan mor mon pare, lo 25 de març de 2000. Perquè tot lo que explico i tot lo que he viscut potser té un origen en ell, en com me va educar i com me va ajudar a créixer entre la complicitat i aquella disciplina fèrria típica de la postguerra.